

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-12

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [91-4771](#), i. k. 112106ANUTA00O3-200

Nauja redakcija nuo 2021-09-01:

Nr. [O3E-1063](#), 2021-08-31, paskelbta TAR 2021-08-31, i. k. 2021-18500

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL PAPILDOMŲ PASLAUGŲ ĮSIGIJIMO DEDAMOSIOS PRIE PERDAVIMO PASLAUGOS KAINOS NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO

2012 m. liepos 27 d. Nr. O3-200
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [O3E-910](#), 2023-07-11, paskelbta TAR 2023-07-11, i. k. 2023-14372

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punktu, 69 straipsnio 17 dalimi ir atsižvelgdama į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2012 m. liepos 19 d. pažymą Nr. O5-175 „Dėl elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“, Taryba n u t a r i a:

Patvirtinti Papildomų paslaugų įsigijimo dedamosios prie perdavimo paslaugos kainos nustatymo metodiką (pridedama).

Pastraišos pakeitimai:

Nr. [O3E-910](#), 2023-07-11, paskelbta TAR 2023-07-11, i. k. 2023-14372

KOMISIJOS PIRMININKĖ

DIANA KORSAKAITĖ

PATVIRTINTA

Valstybinės energetikos reguliavimo
tarybos

2012 m. liepos 27 d. nutarimu Nr. O3-
200

(Valstybinės energetikos reguliavimo
tarybos

2023 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. O3E-
910

redakcija)

PAPILDOMŲ PASLAUGŲ ĮSIGIJIMO DEDAMOSIOS PRIE PERDAVIMO PASLAUGOS KAINOS NUSTATYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Papildomų paslaugų įsigijimo dedamosios prie perdavimo paslaugos kainos nustatymo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja balansavimo ir su dažnio reguliavimu nesusijusių papildomų paslaugų (toliau kartu – Papildomos paslaugos) įsigijimo dedamosios prie perdavimo paslaugos kainos nustatymo tvarką.

2. Vadovaudamasi Metodika Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) nustato perdavimo sistemos operatoriaus Papildomų paslaugų, kurios yra būtinos perdavimo sistemos operatoriaus elektros energetikos sistemos valdymo ir darbo užtikrinimo paslaugoms (galios ir dažnio valdymas, reaktyviosios galios ir įtampos valdymas, avarių, sutrikimų prevencija ir jų likvidavimas, elektros energetikos sistemos operatyvinis valdymas, izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo užtikrinimas) (toliau – PSO paslaugos) teikti, įsigijimo dedamosios prie perdavimo paslaugos kainos dydį.

3. Metodikos tikslas – nustatyti skaidrius, objektyvius ir nediskriminuojančius principus papildomų paslaugų įsigijimo dedamajai prie perdavimo paslaugos kainos nustatyti.

4. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 11 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punktu.

5. Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Energetikos įstatyme, Elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatyme (toliau – Sinchronizacijos įstatyme), Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų apraše, patvirtintame Tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-468 „Dėl Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Elektros tinklų naudojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116 „Dėl Elektros tinklų naudojimo taisyklių patvirtinimo“, Prekybos su dažnio reguliavimu nesusijusiomis papildomomis paslaugomis tvarkos apraše, patvirtintame Tarybos 2022 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. O3E-1614 „Dėl Prekybos su dažnio reguliavimu nesusijusiomis papildomomis paslaugomis tvarkos aprašo patvirtinimo“.

II SKYRIUS PAPILDOMŲ PASLAUGŲ ĮSIGIJIMO DEDAMOSIOS PRIE PERDAVIMO PASLAUGOS KAINOS NUSTATYMO TVARKA

6. Papildomų paslaugų įsigijimo dedamoji prie perdavimo paslaugos kainos t metams

yra nustatoma pagal formulę:

$$PPD_t = P_{t, \text{Tarybos nustatytas}} / Q_t; \quad (1)$$

čia:

PPD_t – papildomų paslaugų įsigijimo dedamoji prie perdavimo paslaugos kainos t metams, Eur/kWh;

$P_{t, \text{Tarybos nustatytas}}$ – Tarybos nustatytos perdavimo sistemos operatoriaus PSO paslaugų prognozuojamos pajamos t metams, Eur;

Q_t – perdavimo sistemos operatoriaus prognozuojamas perdavimo tinklo naudotojų suvartotas elektros energijos kiekis per t kalendorinius metus, kuriam taikytina papildomų paslaugų įsigijimo dedamoji prie perdavimo paslaugos kainos per t kalendorinius metus, kWh.

7. Taryba nustato perdavimo sistemos operatoriaus PSO paslaugų prognozuojamą pajamų dydį t metams, vadovaudamasi:

7.1. Perdavimo sistemos operatoriaus t metams prognozuojama Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų suma, kuri skaičiuojama pagal formulę:

$$S_t = S_1 + S_2 + S_3 + \dots S_n \quad (2)$$

čia:

S_t – Perdavimo sistemos operatoriaus t metams prognozuojama Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų suma, Eur;

$S_1, S_2, S_3 \dots S_n$ – Perdavimo sistemos operatoriaus t metams prognozuojamos Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudos, Eur.

7.2. Perdavimo sistemos operatoriui $t-2$ metams Tarybos nustatyto PSO paslaugų pajamų dydžio ir perdavimo sistemos operatoriaus $t-2$ metais už PSO paslaugų teikimą faktiškai gautų pajamų dydžio (pagal auditoriaus patikrintas $t-2$ metų reguliuojamos veiklos ataskaitas) skirtumu, kuris skaičiuojamas pagal formulę:

$$\Delta P_{t-2} = P_{t-2, \text{tarybos nustatytos}} - P_{t-2, \text{faktinės}} \quad (3)$$

čia:

ΔP_{t-2} – Perdavimo sistemos operatoriui $t-2$ metams Tarybos nustatyto PSO paslaugų pajamų dydžio ir perdavimo sistemos operatoriaus $t-2$ metais už PSO paslaugų teikimą faktiškai gautų pajamų dydžio skirtumas, Eur;

$P_{t-2, \text{tarybos nustatytos}}$ – Perdavimo sistemos operatoriui $t-2$ metams Tarybos nustatytas PSO paslaugų pajamų dydis, Eur;

$P_{t-2, \text{faktinės}}$ – perdavimo sistemos operatoriaus $t-2$ metais už PSO paslaugų teikimą faktiškai gautų pajamų dydis (pagal auditoriaus patikrintas $t-2$ metų reguliuojamos veiklos ataskaitas), Eur.

7.3. Perdavimo sistemos operatoriui $t-2$ metams Tarybos nustatyto sąnaudų dydžio ir perdavimo sistemos operatoriaus $t-2$ metais faktiškai patirtų Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų dydžio (pagal audito patikrintas $t-2$ metų reguliuojamos veiklos ataskaitas) skirtumu, kuris skaičiuojamas pagal formulę:

$$\Delta S_{t-2} = S_{t-2, \text{tarybos nustatytos}} - S_{t-2, \text{faktinės}} \quad (4)$$

čia:

ΔS_{t-2} – Perdavimo sistemos operatoriui $t-2$ metams Tarybos nustatyto sąnaudų dydžio

ir perdavimo sistemos operatoriaus t-2 metais faktiškai patirtų Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų dydžio skirtumas, Eur;

$S_{t-2, \text{ tarybos nustatytas}}$ – Perdavimo sistemos operatoriui t-2 metams Tarybos nustatytas Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų dydis, Eur;

$S_{t-2, \text{ faktinės}}$ – perdavimo sistemos operatoriaus t-2 metais faktiškai patirtų Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų dydis (pagal auditoriaus patikrintas t-2 metų reguliuojamos veiklos ataskaitas), Eur.

7.4. perdavimo sistemos operatoriaus PSO paslaugų prognozuojamų pajamų dydis t metams nustatomas pagal formulę:

$$P_t, \text{ Tarybos nustatytas} = S_t - \Delta S_{t-2} + \Delta P_{t-2} \quad (5)$$

čia:

$P_t, \text{ Tarybos nustatytas}$ – perdavimo sistemos operatoriaus PSO paslaugų prognozuojamas pajamų dydis t metams, Eur;

S_t – Perdavimo sistemos operatoriaus t metams prognozuojama Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudos, Eur;

ΔS_{t-2} – Perdavimo sistemos operatoriui t-2 metams Tarybos nustatyto Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų ir perdavimo sistemos operatoriaus t-2 metais faktiškai patirtų Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų skirtumas, Eur;

ΔP_{t-2} – Perdavimo sistemos operatoriui t-2 metams Tarybos nustatytų PSO paslaugų pajamų ir perdavimo sistemos operatoriaus t-2 metais už PSO paslaugų teikimą faktiškai gautų pajamų skirtumas, Eur.

8. Esant nuo perdavimo sistemos operatoriaus valios nepriklausantiems veiksniams, kurie neleidžia patikimai prognozuoti t metų sąnaudas ir šie veiksniai kelia grėsmę PSO paslaugų pinigų srauto gyvybingumui, atsižvelgiant į PSO paslaugų t-1 metų laukiamą neigiamą finansinį rezultatą ir gavus motyvuotą perdavimo sistemos operatoriaus prašymą, Taryba gali skirti t metų PSO paslaugų prognozuojamų pajamų papildomą dedamąją PSO paslaugų pinigų srauto gyvybingumui užtikrinti.

9. Kai Taryba skiria t metų PSO paslaugų prognozuojamų pajamų papildomą dedamąją arba, kai Taryba buvo skyrusi pajamų papildomą dedamąją perdavimo sistemos operatoriui t-1 metais, perdavimo sistemos operatoriaus PSO paslaugų prognozuojamas pajamų dydis t metams nustatomas pagal formulę:

$$P_t, \text{ Tarybos nustatytas} = S_t - \Delta S_{t-2} + \Delta P_{t-2} + PD_t - PD_{t-1} \quad (6)$$

čia:

$P_t, \text{ Tarybos nustatytas}$ – perdavimo sistemos operatoriaus PSO paslaugų prognozuojamas pajamų dydis t metams, Eur;

S_t – Perdavimo sistemos operatoriaus t metams prognozuojama Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudos, Eur;

ΔS_{t-2} – Perdavimo sistemos operatoriui t-2 metams Tarybos nustatyto sąnaudų ir perdavimo sistemos operatoriaus t-2 metais faktiškai patirtų Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų skirtumas, Eur

ΔP_{t-2} – Perdavimo sistemos operatoriui t-2 metams Tarybos nustatytų PSO paslaugų pajamų ir perdavimo sistemos operatoriaus t-2 metais už PSO paslaugų teikimą faktiškai gautų pajamų skirtumas, Eur.

PD_t – t metų PSO paslaugų prognozuojamų pajamų papildoma dedamoji PSO paslaugų pinigų srauto gyvybingumui užtikrinti, Tarybos nustatoma pagal motyvuotą perdavimo sistemos operatoriaus prašymą, kai nuo perdavimo sistemos operatoriaus nepriklausančių

veiksnių nebuvo galima patikimai įvertinti t-1 metų laukiamų Papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų ir atsižvelgiant į laukiamą neigiamą t-1 metų rezultatą, Eur;

PD_{t-1} – t metų prognozuojamų pajamų korekcija dėl t-1 metų PSO paslaugų pajamų papildomos dedamosios, kuri Tarybos buvo skirta PSO paslaugų pinigų srauto gyvybingumui užtikrinti t-1 metais ir turi būti grąžinama t metais, Eur.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI, SUSIJĘ PAPILDOMŲ PASLAUGŲ ĮSIGIJIMO DEDAMOSIOS PRIE PERDAVIMO PASLAUGOS KAINOS NUSTATYMU

10. Siekiant, kad būtų tinkamai nustatyta papildomų paslaugų įsigijimo dedamoji prie perdavimo paslaugos kainos ateinantiems kalendoriniams (t) metams, perdavimo sistemos operatorius ne vėliau kaip iki einamųjų kalendorinių (t-1) metų rugsėjo 1 d. raštu Tarybai privalo pateikti užpildytus Metodikos 2 priedą, Metodikos 3 priedą, kiekvienai įsigyjamai papildomai paslaugai atskirai užpildytą Metodikos 1 priedą ir pateiktą informaciją pagrindžiančius dokumentus, kuriuose perdavimo sistemos operatorius pateikia Perdavimo sistemos operatoriaus Papildomų paslaugų prognozės pagrindimą.

11. Siekiant, kad būtų tinkamai nustatyta papildomų paslaugų įsigijimo dedamoji prie perdavimo paslaugos kainos, elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos operatorius Sinchronizacijos įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nurodytoms sąnaudoms nustatyti ne vėliau kaip iki einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio 15 d. raštu privalo pateikti Tarybai faktiškai patirtas būtinąsias elektros energijos kaupimo įrenginių techninio palaikymo ir saugos užtikrinimo sąnaudas laikotarpiu nuo Sinchronizacijos įstatymo 6¹ straipsnio 5 dalyje numatyto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl paskirtojo kaupimo sistemos operatoriaus paskyrimo atšaukimo įsigaliojimo dienos iki elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos operatoriaus valdomų elektros energijos kaupimo įrenginių perleidimo, numatyto minėto įstatymo 6¹ straipsnio 6 dalyje, sandorio įsigaliojimo dienos.

12. Papildomų paslaugų įsigijimo dedamoji prie perdavimo paslaugos kainos gali būti koreguojama tik Elektros energetikos įstatyme nustatytais atvejais ir ne dažniau, nei nustatyta Elektros energetikos įstatyme.

13. Einamųjų metų papildomų paslaugų įsigijimo dedamosios prie perdavimo paslaugos kainos neeilinio koregavimo atveju yra peržiūrimos tik papildomų paslaugų įsigijimo sąnaudų pokytis, dėl kurių buvo inicijuotas neeilinis papildomų paslaugų įsigijimo dedamosios prie perdavimo paslaugos kainos koregavimas.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Įmonė, turinti elektros energijos perdavimo veiklos licenciją, per 40 dienų nuo pirmo ataskaitinio pusmečio ir ataskaitinių metų pabaigos privalo Tarybai pateikti pusmetinę (išskaidant ketvirčiais) ir metinę (išskaidant ketvirčiais) perdavimo sistemos operatoriaus papildomų paslaugų įsigijimo ataskaitą (Metodikos 4 priedą).

15. Taryba, nustatydamą papildomų paslaugų įsigijimo dedamąją prie perdavimo paslaugos kainos, turi teisę naudoti visą teisės aktų nustatyta tvarka Tarybos turimą ir Tarybai prieinamą informaciją.

16. Asmenys, pažeidę Metodikos nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

17. Tarybos veiksmai arba neveikimas, įgyvendinant šią Metodiką, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Nr. [O3E-1063](#), 2021-08-31, paskelbta TAR 2021-08-31, i. k. 2021-18500

Nr. [O3E-910](#), 2023-07-11, paskelbta TAR 2023-07-11, i. k. 2023-14372

Priedų pakeitimai:

priedai

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-339](#), 2013-08-27, Žin., 2013, Nr. 92-4635 (2013-08-31), i. k. 113106ANUTA00O3-339

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. liepos 27 d. nutarimo Nr. O3-200 "Dėl Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-219](#), 2014-07-11, paskelbta TAR 2014-07-14, i. k. 2014-10195

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. liepos 27 d. nutarimo Nr. O3-200 „Dėl Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-1063](#), 2021-08-31, paskelbta TAR 2021-08-31, i. k. 2021-18500

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. liepos 27 d. nutarimo Nr. O3-200 „Dėl Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Nutarimas

Nr. [O3E-910](#), 2023-07-11, paskelbta TAR 2023-07-11, i. k. 2023-14372

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2012 m. liepos 27 d. nutarimo Nr. O3-200 „Dėl Elektros energijos sisteminių paslaugų kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo